

18. / 1918.

BÉKÉSCSABAI HIRDETŐ

A Békéscsabai Kisgazdák Egyletének hivatalos közlönye, Békéscsaba nagyközség és vidékének érdekeit felölelő hetilap

<p>ELŐFIZETÉS: Egész évre 10, Félévre 5 K Egyes példányonként 20 fillérért kapható Engel Miksa kistőzsdéjében, Gesmey Soma és Corvina könyvkereskedésekben Békéscsabán.</p>	<p>MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS SZÉKELY GYÖRGY Breznyik-utca 7.</p>	<p>Hivatalos hirdetéseket díjtalanul közlünk. Magánosok hirdetését kisbetűvel minden szót 10, vastagabb betűvel 20 fillérért köz- lünk. Legkisebb díj 1 kor. Egész oldalra, vagy részre terjedők megállapodás szerint</p>
---	---	---

Szerkesztői üzenet. Elmúlt az 1917. év, mely édes hazánkra nézve is vérben született elődjei az 1914—16. évek, a háborus nélkülözések és édes fiaink vérében.

Csak egy vigaszt hintett kimulásával, azt, hogy amiben a kishitűek hinni sem mertek — miszerint még a béke is lehet, — ennek a lehetőségét adta meg Brest-Litovskban a béke irányában indított tárgyalás Oroszország megbizottaival. Félve nézünk ennek is elébe; mert a január 4-iki határidő csak dülőre viheti még az ügyet s ántánt szövetségesek, az angol, francia, olasz és amerikai ezerféle képen játszhatják, vagy játszathatják ki jó akaratunkat, becsületes békejobbunkat. Hiszen őket többé nem az emberi, családi és világrendi eszményük vezeti, hanem a vak gyűlölet a hatalmasan szervezett német birodalom ellen s ezt ha eddig az általános nyomor felidézésével a végtelenbe nyuló vérvesztéssel nem teheték — s hála Magyarországon éppen ez években csekély, de mégis elégnek bizonyult termőképességének, — úgy most a végtelenbe nyuló háborút akarják.

Ily hangulat mellett köszöntjük az új 1918. évet ezer örömmel s bizalommal (sajnos, az új rekvirálási rendelettel) kívánjuk kedves olvasóinknak, hogy ezen év bő termés mellett egészségben és családjukkal boldogságban veszteség nélkül minden hozzátartozójukkal tartsa meg annyi háborus veszteség után, mely ugyancsak

mindenkinek módjával kijutott és még kijuthat.

Kis lapunk ezen számmal második évfolyamába lép; ez alkalommal legyen szabad olvasó közönségünkhöz azon kérelemmel fordulunk, hogy kegyeskedjenek lapunkat ismerőseik, barátaik körében terjeszteni, mint a kisgazda, bár a körülmények folytán most drága, de reájuk nézve értékes lapot, (különösen a mostani tömegrendeletek mellett) így a jelen időben fontos közlemények közismertté legyenek s tömeges támogatásuk mellett a közjót arról is szolgálhassuk, miszerint az anyag és munkaerő drágaság megszűntével olcsóbbá tehesük a kis lapot.

Nagy örömmünkre, több: dicsőségünkre szolgál, hogy a „Békéscsabai Kisgazdák Egylete“ meglátta és átérezte fáradozásunkat s a mai számmal a lapot hivatalos közlönyének nyilvánította.

Midőn ezt minden mellékérdék nélkül vállaljuk, a megtiszteltetést hálásan köszönjük és kijelentjük, hogy nekünk ezen bizalom egy váltó, melynek esedékes részleteit a leglelkiismeretesebben számtól-számba igaz kötelességtudással fogjuk törleszteni az egylet, a gazdák összesége és lehetőleg az egyénnek is megfelelően. Isten tartsa, Isten óvja a gazdákat jó kedvben, bőségben, hogy édes magyar hazánk az 1918-ik évben is újabb tanúságot teheszen ezer évi fenlétének rátermetségéről a hadsereg ellátása körül, mit ezen alföld drága fiai azt a harctéren, az összes harc-

ban álló nemzetek legelsőjeként rátermetőségükkel és vérükkel bebizonyítottak.

A szerkesztő.

Hivatalos rész. Hatósági kioktatás volt a múlt hó 30-án a község háza udvarán, hol a főszolgabíró a nagy számban összegyűlt gazdák előtt az 1917. évtől bucsuzva a hét szük esztendőre vonatkoztatta a jelen időket, midőn azok tényleg hasonlithattak a jelen időkhöz, sőt mert akkor nem volt háboru, még jobbak is lehettek.

Igaz, hogy pár napja a béke szele kering északról a legnagyobb ellenségünk felől, de még a mai percig semmit sem tudunk biztosat, reméljük, — mert van erre alap, — hogy meg lesz a várva-várt béke, de vajjon az összes népekkel? Hiszen hányan fogtak fegyvert ellenünk és vajjon indul-e az egy Oroszország után a többi? Az igenleges válasz legalább is kétséges, — inkább nem, mint igen ma, — mert hiszen most már nyilvánvaló, hogy csak a hatalmas német szövetségesünket akarják megalázni, — nos és akkor mi mint hü szövetségesek ne tartsunk ki? Az lehetetlen, mi annál inkább ki fogunk tartani, mert mi eddig szégyent sehol nem vallottunk, mindenütt az ellenség földjén állunk s ha ő nem látja be, hogy ezen már most a végső legjobb akarattal odanyújtott békejobbunkat nem fogadja el, úgy álljuk helyünket, mint eddig megálltuk, megállta a magyar!

Igy az 1918. év is ugylátszik a háboru folytatása lehet, vagy lesz. Bármiként is legyen, mi a régi emberek azon bölcs kijelentésével élünk, hogy „ha békét akarsz készülj a háborura“.

Igy készülnünk kell nekünk is alföldi gazdáknak, kiket Isten abba a szerencsés helyzetbe juttatott, hogy jó és sokszor elég buzánk is terem, hogy hadinépeinket ellássuk, bár mi is majdnem éhezünk. A múlt 1917. évben is az összeírás szerint

a békéscsabai járás mintegy 130 waggont adott, de ez nem felel meg a közéletmészési miniszter számításainak, mert az nem üti meg azon számítást, melyet a tavasszal jelzett bevetett területnek és a termés átlag holdankénti hozományának megfelelően, s így a miniszter kénytelen új, most már nem bevallások szerinti összeírást, de rekvirálást elrendelni, melynek részleteit a vármegye alispánja az 1918. év január 2-án Békéscsabán az összes járási főszolgabírák meghallgatásával állapított meg. (Lásd alábbi értesítésünket.)

Továbbra felhívja a közönség figyelmét, hogy az 1890. évben születettek január hó folyamán sor alá kerülnek és nem kétli, hogy ezek is előjeiknek, sokan apáiknak nyomdokában a 101-esek hírnevét csak emelni fogják.

A sertésbejelentés és beszolgáltatás körüli hibákról értesült és reméli, hogy ez csak a rendelet meg nem értéséből ered. Igy, hogy nem a tényleges állapotnak megfelelő mennyiséget jelentettek be a gazdák, hogy a beszállítás előtti koplaltatási időt nem tartják be, stb. Miután az átvétel még talán január vége, vagy február elejéig tart, most csak újból hangsulyozza, hogy a miniszteri rendeletnek pontosan minden gazda eleget tegyen, mert különben, ha még 8 napon belül a helyzet nem javulna, kellő időben és kiméletlenül a tőle megkövetelt kötelességének eleget fog tenni s ha élve nem találják a rekvirálók az állatot a gazdánál, megnézik azt a kamrában, vagy a kéményben is és akkor mindenki feleljen maga-magának amiért a rendeletet nem tartotta be.

Ezek után még egy pillantást vett az 1917. évre, köszöni a gazdák nagylelkűségét, hogy őt nehéz feladatában ilyen nehéz időkben őszinteségükkel, hazafias gazda önfeláldozásukkal támogatták, ő tudja, hogy mindenkinek szájaize szerint nem járhatott el, de eljárt méltányosan és igazságosan, ha mégis valaki tőle valamit zokon vett

az év utolsó napján béküljön ki és kiáltsa vele együtt B. u. é. ! (Általános éljenzés.)

Termények reqirálása. Amint a főszolgabíró vasárnap, az elmúlt dec. 30-án a publikáción mondotta, e hó 2-án a községházán az egybegyűlt megyei főszolgabírokkal és számos érdeklődő részvéte mellett a vármegye alispánja megbeszélést tartott a Közélelmezési Miniszter által újabban elrendelt reqirálás miként való megtartásáról. A megtartott értekezlet-ről az alábbiakat közöljük. A rendelet lényege a következő:

Ezen újabb megterhelése a gazdáknak természetes folyamánya annak, hogy tavasszal a bevetett és beültetett területek számbavétettek s be lettek jelentve. Ugyancsak ismereteseek mindenhol a terméseredmények.

Nos, — most már a kettőt helyesen számítva, egy bizonyos eredményt kell hogy nyerjünk. Igen van, de sajnos eredmény; mert a kiszámított 3000 waggon helyett, mit Békésmegyére kivetettek, alig van 500 waggon.

Ehhez nem kell finánc ész, mindenki láthatja, hogy itt valahol hiba van, s mert már vannak esetek, hogy elrejtették és helyesen be nem vallották a termést, ez indította a minisztert az új és lehetőleg legszigorubb reqirálási eljárásra annál inkább, mert a hadsereg, a hivatalnokok, a gyárak, a szegény nép, a kórházak, egyáltalán a nemtermelők nem maradhatnak ellátatlanul, mikor egynehány lelkiismeretlen üzérkedő duskál a jó módban és embertársát engedi koplalni. Hogy ez be ne következék, azért előre gondoskodik a kormány. Aki terményét helyesen vallotta be, annál a reqirálás ugysem talál semmit, annál az eljárás csak formai, bár nyűg, de hát amint mutatkozik a számos néhány miatt az igaznak, az őszintének is ezen bizonyos csekély mérvben, de szenvednie kell.

Az eredmények itt Békésmegyében is járásokint oly eltérők, hogy ezek felsoro-

lása különösen községenként — e lapnak keretét meghaladja, annyit azonban kötelességszerűen idejegyzünk, hogy a békéscsabai kimutatás, bár nem fedti a valószínűséget, de messze tulszárnyalja a többit és így itt a legenyhébb reqirálás remélhető, mert gondos főszolgabíránk felszólására az alispán itt a katonai reqirálástól eltekint most elsőbben s csakis az eddig is jól bevált polgári reqirálást engedi. Ám, ha ez nem vezetne eredményre, sőt nem fedné legalább a valószínűséget, úgy kénytelen lesz a katonai reqirálásnak helyet adni.

Nos, tehát rajtatok áll jó gazdatársak, fogjatok össze, hogy a valószínű eredményt elérjük — és ne szenvedjenek annyian a jók egynehány kufár miatt, ne szenvedjen a békéscsabai járás és Békéscsaba lakosa egyenként és összesen zaklatást, szegényt néhány elrejtő miatt, — mert hiszen a miniszteri rendelet még azt is foglalja magában, hogy végső esetben még a fejenkénti adagot is leszállítják! Nos és akkor mi legyen a tisztviselővel, a szegény néppel, a szolgálával és a többi eddig is ugyszólván éhezővel?

Kisgazdák egyletének rovata.

Ezen új rovatot, mint az egylet hivatalos közlönye nyitottuk, abban kötelességünknek fogjuk találni, hogy mindazt közöljük, ami az egylet beléletével függ össze és a nyilvánosság elé tartozik, valamint céljai eléréséhez közelébb viszi és az egylet tagjainak érdekét szolgálja.

A kisgazdák helyiségeinek

(Luther-u. 6.) helyrehozása és a vendéglőjenek (Luther-u. és Irányi-u. sarok) átépítése befejezést nyervén a vendéglőhelyiségek úgy tagjainak, mint azok vendégeinek rendelkezésére állanak, s a vendéglőben mindenki a legjobb ellátást nyerheti méltányos áron. — Az italokat az egylet szolgáltatja s így azok kifogástalanok és elsőrendűek, s a vendéglősi tisztet a főpincér korából Csabán oly előnyösen ismert Geist Kálmán látja el ismert előzékeny és szolid eljárásával.

A békéscsabai piac maximális árai.

Érvényes 1917. december 23-tól további intézkedésig.

Paradicsom — — — — 1 klg. K —.70	Tehén túró friss — — — 1 klg. K 3.—
Káposzta — — — — 1 klg. K 1.—	Sovány liba kisebb nagyobb — K 12.—
Sárgarépa — — — — 1 klg. K 1.20	Kövér liba — — — — 1 klg. K 15.—
Petrezselyem — — — — 1 klg. K 1.20	Sovány kacska kisebb K 8.—, nagyobb 10.—
Céklarépa — — — — 1 klg. K —.95	Kövér kacska — — — — 1 klg. K 14.—
Zeller — — — — 1 klg. K 1.10	Pulyka — — — — 1 klg. K 7—8
Vöröskáposzta — — — 1 klg. K 1.—	Tyuk — — — — 1 klg. K 7.50
Vöröshagyma — — — 1 klg. K 1.30	Első osztályu csirke — — 1 klg. K 8.—
Dughagyma — — — — 1 klg. K 2.80	Másod osztályu csirke — 1 klg. K 7.—
Foghagyma — — — — 1 klg. K 3.—	Dió — — — — 1 liter K 2.—
Alma — — — — 1 klg. 1.20-2.—	Mogyoró — — — — 1 liter K 2.80
Körte — — — — 1 klg. K 2.—	Tej — — — — 1 liter K —.70
Gesztenye — — — — 1 klg. K 1.80	Paprika — — — — 1 liter K 14-16
Torma — — — — 1 klg. K 1.75	Tejfel — — — — 1 liter K 4.—
Burgonya — — — — 1 klg. K 1.—	Galanb párja — — — párja K 3—4
Száraz bab — — — — 1 klg. K —.65	Tojás darabja — — — drbja K —.40
Borsó — — — — 1 klg. K —.80	Nyírfaseprü kiskéve K 1.50, nagyobb 3.—
Lencse — — — — 1 klg. K —.80	Kétfülü kas 2 vékás K 5, 1 v. 4, 1/2 v. 3.—
Első rendü tehén vaj — — 1 klg. K 12.80	Talicska trágya hordásra drbja K 20.—
Másod rendü tehén vaj — 1 klg. K 8.60	Kubikos talicska — — — drbja K 40-50
Juh gomolya — — — — 1 klg. K 10.—	Kocsi rudak — — — — drbja K 7—8
	Tövisborona — — — — drbja K 25-30

Eladó telek.

Békéscsabán, Selyem-utca 20. sz. alatti ház melletti telek a rajta levő 12000 vályoggal együtt eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Kokavecz Jánosnénál Selyem-utca 3. szám

Id. Purcsi Pepi

Békéscsaba, Berényi-utca 36. szám alatti háza eladó.
Bővebb felvilágosítás ugyanott nyerhető.

3 szép lakás Vásártér 12. sz. alatt kiadó.

Az első 2 szobából, a második 2 szoba, konyha, kamra, a harmadik ugyancsak 2 szoba, konyha, kamrából áll s mindenikben megfelelő mellékhelyiség van. Bővebbet ugyanott.

Publikációk.

Eladók.

- Ház Medovarszky Andrásnál Aradi-u. 9.
 Uj ház 3 szoba, konyha, kamara, istálló stb. a Drogueriában.
 Ház vasúthoz közel kerttel, villanyvilágítással, furott kuttal, kövezett udvarral Kállay Pálnál Kazinczy-u. 7.
 Ház Északi-sor 74. felvilágosítást ad Farkas Mihály Halász-u. 8.
 Ház Darabos Jánosnál Arany-u. 12.
 200 kéve uj nád Andó Györgynél Vörösmarty-u. 48.
 10 okta föld a Kisrébten Martincsek Andrásnál Berényi-u. 31.
 Cirokszár kéréje 40 fillérrel fedés vagy fűtésre Vajda Jenőnél Andrassy-u. 35.
 4 kis hold föld a Sopronyon dr. Pető Ákos ügyvédnél.
 Kukoricaszár és pelyva Hursán J.-nál Berényi-u. 13.
 17 okta föld Rajtár Jánosnál Arany-u. 37.

- 5 hold föld a fürjesen Oláh Istvánnénál Prónay-u. 7.
 9 okta a nagyrébten Kocziha Györgynél Oros-házi-u. 30.
 20 kéve uj nád Fegő Jánosnál Czuczor-u. 13.

Kereslet.

- Tanyást keres nagyréti tanyájára Schwartz Dávid Kinizsi-u. 10.
 Bádogos tanoncokat ellátásra is keres Viski Dezső Tátra-u. 1. felvétetnek Viski testvéreknél Andrassy-u. 5.

Kínálat.

- Száraz tűzifa Beliczey-u. 1.
 Melegágyablakok eladók Rapák Andrásnál a Starkertben.
 Utazóbunda özv. Blattner L.-nénál Munkácsi-u. 17.
 Kukoricára negyedest keres Weisz Albert Irányi-u. 10.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Főképviselet Csabán: Filippinyi Sámuelnél.

Biztosításokat elfogad tűz, jég baleset, szavatosság és betöréses lopás ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módozatok szerint előnyös feltételek mellett. Üzleteredményben a biztosított tagok díjarányában részesednek. Nyomtatványokkal, valamint felvilágosítással készséggel szolgál

Filippinyi Sámuel

Községháza.

A szövetkezet biztonsági alapja 18,358,012,14 K tesz ki.

Tiszta magyar intézet!

Alapított 1900-ban.

Műfogakat készít brassói Greising Albert áll. vizsgázott műfogász Békéscsaba, Kinizsi-utca 7. Pápay-ház. Foghuzás teljes érzéstelenítéssel.

**Fűzfavessző
kosárfonás céljára
feléből kiadó.**

Réthy Béla gyógyszerésznél

**Mezőgazdaság-, Ipar-, és Kereskedelmi
Részvénytársaság Békéscsabán
Ferenc-József-tér 10., Buzapiac
Fábry palota**

ÜGYKÖRE: Folyósított előnyös feltételekkel törlesztéses jelzálogkölcsonőket földbirtokokra és házakra, valamint üres telkekre 4½% kamattal alapon 10—65 időtartamra. Földbirtokok, házak és telkek adásvételét, bérbeadását és cseréjét közvetíti. Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése körül közreműködik. Közvetíti a tőzsdén jegyzett értékpapírok és vidéki pénzintézetek s vállalatok részvényeinek adásvételét. Képviseli az Adriai Biztosító Társulatot. Minden felvilágosítást díjtalanul ad

Cséplőgépeket vesz és elad, nemkülönben gőz- és motormalmok berendezését és átalakítását a leggondosabb szakértelemmel eszközli

**Fekete Géza főgépész
Csaba, Berényi-ut 25.**

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy
festőgyáramat

Berényi-utca 21. szám alól a Teleki-utca 3. szám alá, a volt tejszövetkezet épületébe helyeztem át. Midőn a legtökéletesebb munkámról, mint eddig a jövőben is biztosítom az igen tisztelt megbízóimat, szives pártfogásukat továbbra is kérve vagyok teljes tisztelettel
Papp Sándor festőgyáros

BÉKÉSCSABAI ÁRUFORGALMI R.-T.
Szent István-tér 3. Aradi Ipar- és Népbank épület.
Telefon 89. Sürgőnycim: Áruforgalmi Békéscsaba.

GÉPOSZTÁLY: Összes ipari és mezőgazdasági gépek, ekék, boronák, répavágók, amerikai aratógépek, morzsotók, cséplőgarnitúrák, motorok stb.
SZÉNOSZTÁLY: Belföldi és porosz kőszén, koks, kovács kőszén és bükkfaszén ipari és házi fűtésre.
TÜZIFAOSZTÁLY: Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábos és dorong. bükk, tölgy és fenő hulladék.
ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY: Homok, cement, téglák és cserép, garabos és építőmész, aszfalt-kőfedéllemez, kátrány és vegyi termékek. **GÉPOLAJOK, KENŐCSÖK** stb.: Kocsikenőcsök a legolcsóbb árban.

**Erdő- és Mezőgazdasági
Mérnök-iroda Békéscsabán**

vállal mindennemű erdő- és mezőgazdasági műszaki munkát, nemkülönben építkezési és biztosítási ügyek lebonyolítását, közvetíti ház, telek, anyag, gép, jármű vételt és eladást. Érdeklődők úgy szóval, mint írásban Békéscsabán, Breznyik-utca 7. szám alá, vagy pedig e lap kiadóhivatalához forduljanak.

Használt, de ép, minden nagyságu

**boros és
pálinkás hordókat**

legmagasabb árban vesz

Kiss Ferenc

Csaba, Zsiros-utca 3. sz.

Mindennemű nyomtatványok izléses kivitelben készülnek a

**BÉKÉSMEGYEI
FÜGGETLENSÉG**

könyvnyomdájában, Csabán.